

Elp, Boerstraat

(Gemeente Midden-Drenthe, Dr.)

Een Inventariserend
Archeologisch Veldonderzoek

Steekproefrapport 2014-01/03Z

Elp, Boerstraat (Gemeente Midden-Drenthe, Dr.)
Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek

Een onderzoek in opdracht van de heer R. Breij

Steekproefrapport 2014-01/03Z definitieve versie
ISSN 1871-269X

auteur: drs. J.M.G. Bongers (fysisch geograaf)

autorisatie: dr. J. Jelsma (senior archeoloog)

De Steekproef bv werkt volgens de Kwaliteitsnorm
Nederlandse Archeologie 3.2

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door de
Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, Zuidhorn, 24 januari 2014

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder
bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of
het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3, 9801 TG Zuidhorn

telefoon

050 - 5779784

fax

050 - 5779786

internet

www.desteekproef.nl

e-mail

info@desteekproef.nl

kvk

02067214

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding.....	1
1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.2 LS01).....	1
1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.2 LS02).....	2
2. Bureauonderzoek.....	4
2.1 Bronnen.....	4
2.2 Fysische geografie (KNA 3.2 LS04).....	4
2.3 Archeologie (KNA 3.2 LS04).....	5
2.4 Historische geografie (KNA 3.2 LS03).....	6
2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.2 LS05).....	7
3. Veldonderzoek.....	9
3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.2 VS01).....	9
3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.2 VS02, VS03).....	10
4. Conclusies en advies.....	13

Gebruikte bronnen

- Appendix: - Archeologische periodes
 - Archeologische kaart
 - Boorstaten
 - Laagbeschrijvingen boringen volgens Archeologische Standaard
 Boorbeschrijvingsmethode

Samenvatting

In verband met de geplande bouw van een woning is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Boerstraat te Elp, gemeente Midden-Drenthe, provincie Drenthe. Voor de plannen is graafwerk nodig dat eventueel aanwezige archeologische waarden kan aantasten. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek, verkennende en karterende fase. Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysische geografie, archeologie en historische geografie. Bij het veldonderzoek zijn zes boringen geplaatst om de opbouw en gaafheid van de bodem te bepalen en om te zoeken naar archeologische indicatoren.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied op een glaciale rug ligt. Het maakt deel uit van de historische dorpskern van Elp, een terrein van hoge archeologische waarde. Binnen vijfhonderd meter omtrek is de enige geregistreerde archeologische vondst van een laat-middeleeuwse munt. Uit het veldonderzoek blijkt dat in het westelijke deel van het plangebied een dekzandkop ligt. De bodem is er echter sterk verstoord, waardoor eventuele archeologische grondsporen sterk zullen zijn aangetast. In het oostelijke deel heeft een beek gelopen. Hiervan is een veenlaag bewaard gebleven waarin mogelijk nog bewoningsafval aanwezig is. Echter eenduidige aanwijzingen hiervoor heeft het onderzoek niet opgeleverd. Het advies luidt om geen nader archeologisch onderzoek te ondernemen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.2 LS01)

In opdracht van de heer R. Breij is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd op een kavel aan de Boerstraat te Elp, gemeente Midden-Drenthe, provincie Drenthe (zie Figuur 1). De aanleiding voor het onderzoek is de geplande bouw van een woning. Hiervoor is graafwerk nodig zoals de aanleg van een fundering en van leidingen. Deze ingrepen kunnen een bedreiging vormen voor eventueel aanwezige archeologische waarden. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied gemaakt aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het verkennend en karterend veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Daartoe is van de bodem bepaald wat de opbouw en gaafheid zijn en is gezocht naar archeologische indicatoren.

1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.2 LS02)

Het plangebied ligt in het centrum van Elp (zie Figuur 1). Het terrein ligt enkele tientallen meters noordelijk van de Boerstraat 6 en tegenover Boerstraat 9. Tijdens het onderzoek was het in gebruik als weiland (zie Figuur 2). Volgens het Kabels en Leidingen InformatieCentrum (KLIC) lopen er leidingen langs de Boerstraat, maar niet door het plangebied.

Figuur 2: Elp, Boerstraat: foto genomen in noordelijke richting. De rood-witte jalons staan op de boorlocaties.

Tabel 1: Elp, Boerstraat: administratieve gegevens

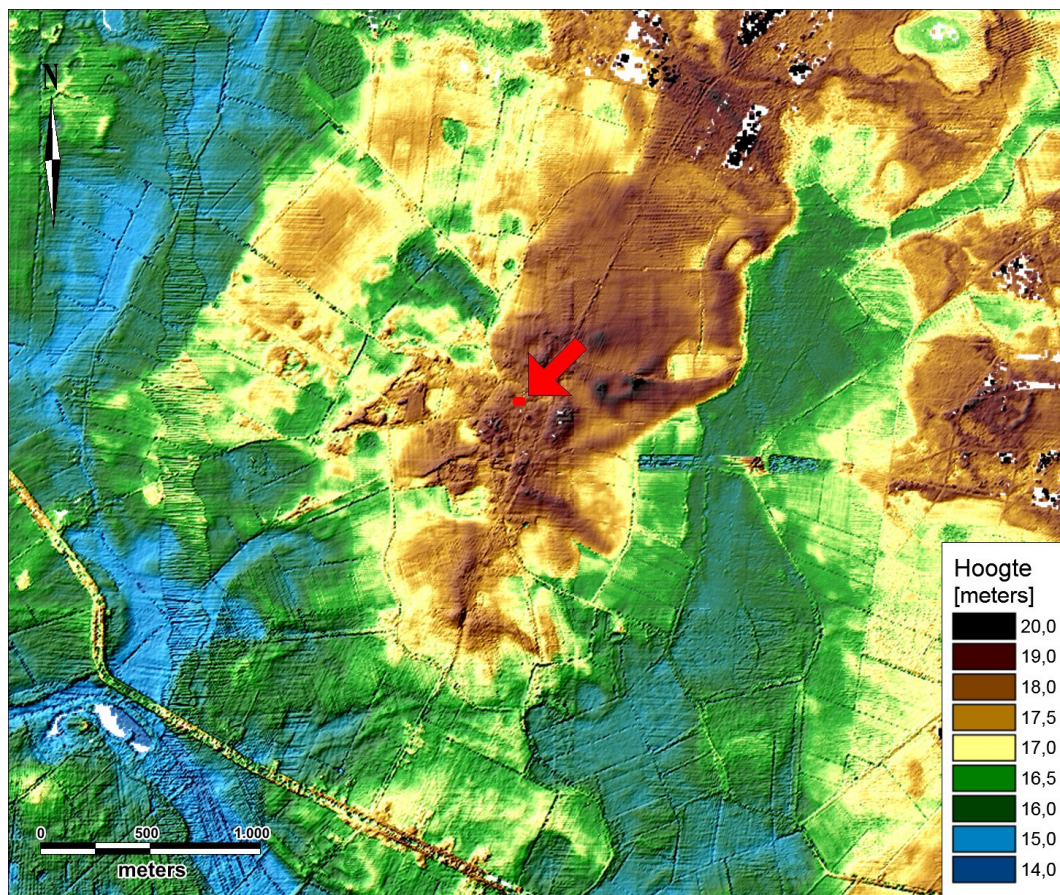
provincie:	Drenthe
gemeente:	Midden-Drenthe
plaats:	Elp
toponiem:	Boerstraat
bevoegd gezag:	Gemeente Midden-Drenthe
opdrachtgever:	de heer R. Breij
oppervlakte:	0,05 hectare
hoogte:	18 meter + NAP
grenscoördinaten:	noordwest: 239,740 / 544,704 noordoost: 239,763 / 544,704 zuidwest: 239,740 / 544,685 zuidoost: 239,763 / 544,685
kaartblad:	17B
onderzoeksmeldingsnr:	59870
uitvoeringsperiode:	17 januari 2014
onderzoeksdiepte:	150 centimeter
fase onderzoek:	bureauonderzoek en veldonderzoek verkennende en karterende fase
status rapport:	definitief
beheer documentatie:	De Steekproef bv, E-depot RCE, Provincie Drenthe, Noordelijk Archeologisch Depot, Koninklijke Bibliotheek en DANS

2. Bureauonderzoek

2.1 Bronnen

De gebruikte bronnen voor dit onderzoek zijn opgenomen aan het einde van dit rapport. Voor de paragraaf over archeologie is ARCHIS geraadpleegd. Dit is het archeologisch registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze databank is toegankelijk voor organisaties die werkzaam zijn in de archeologie. Het bevat een GIS-systeem waarmee de archeologische kaart uit de appendix is gemaakt en waarin ook aardkundige kaarten geraadpleegd kunnen worden. Voor de paragraaf over de historische geografie is onder meer gebruik gemaakt van watwaswaar.nl. Hierop zijn historische kaarten in te zien.

2.2 Fysische geografie (KNA 3.2 LS04)

Figuur 3: Elp, Boerstraat: Hoogtekaart gemaakt met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland. Het plangebied is rood omlijnd en wordt aangewezen door de pijl. De hoogtes zijn in meters ten opzichte van NAP.

Elp ligt op een glaciale rug die zuidwest georiënteerd is. In de ondergrond hiervan bevindt zich grondmorene / keileem uit de voorlaatste ijstijd. Op de geomorfologische kaart is het plangebied niet gekarteerd in verband met de ligging in de bebouwde kom van Elp. Rondom de bebouwde kom liggen dekzandruggen (3K14 en 4K14). Op de bodemkaart maakt het plangebied deel uit een uitgestrekt gebied met hoge zwarte enkeerdgronden in leemarm en zwak lemig fijn zand (zEZ21).

2.3 Archeologie (KNA 3.2 LS04)

Plangebied Boerstraat ligt in de historische dorpskern van Elp, een terrein van hoge archeologische waarde (14472, zie Appendix Archeologische Kaart). Binnen vijfhonderd meter rondom het plangebied is één archeologische vondst geregistreerd, te weten een laat-middeleeuwse munt (35205). Op grotere afstand in de omgeving zijn vooral vondsten gedaan van bewerkt vuursteen uit de steentijd. Op achthonderd meter zuidwestelijk van het plangebied heeft een urnenveld gelegen uit de periode bronstijd laat - ijzertijd vroeg (12144). Op veertienhonderd meter noordoostelijk zijn twee grafheuvels onderzocht uit de bronstijd (12160).

Tabel 2: Archeologische waarden in de omgeving van Elp, Boerstraat. Voor de ligging zie Appendix Archeologische Kaart. Voor dateringen zie Appendix Archeologische Periodes.

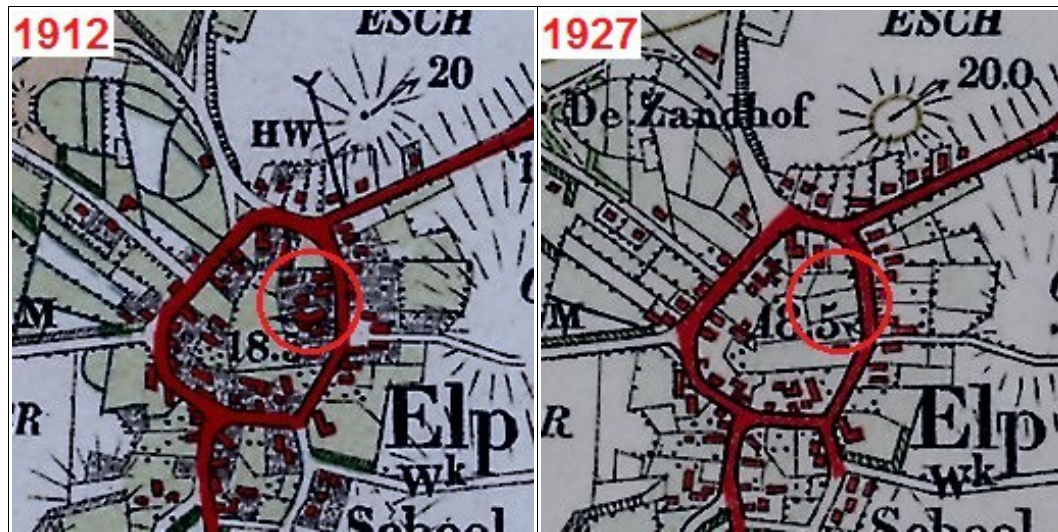
CMA / CAA	RD-coördinaten	Datering	Omschrijving
monumenten			
14472	239,735 / 544,547	middeleeuwen	historische dorpskern van esdorp Elp
waarnemingen			
12140	239,100 / 544,500	mesolithicum	bewerkt vuursteen: 1 spits, 19 klingen, 1 kern
12144	239,300 / 544,000	bronsstijd laat - ijzertijd vroeg	urnenveld met greppels, crematieresten en aardewerk
12145	238,440 / 545,000	onbekend	grondspoor / grondverkleuring
12160	238,750 / 545,660	mesolithicum	haardkuil
		bronsstijd midden	twee centrale grafheuvels met daaromheen acht boomgistgraven, twee paalkransen, sieraden van brons en barnsteen
35205	239,650 / 544,650	middeleeuwen laat B	metalen gelderse munt
46302	240,680 / 544,800	neolithicum - ijzertijd	granieten maalsteen
214746	240,700 / 545,000	mesolithicum	vuursteen: 4 kernen, 2 klingen, 1 schaaf, 1 schrabber
214750	240,900 / 545,480	mesolithicum	vuursteenmateriaal
214752	240,600 / 544,750	mesolithicum	vuursteenmateriaal
214754	240,750 / 545,230	paleolithicum laat	vuursteenmateriaal
		mesolithicum	vuursteenmateriaal
400073	240,055 / 543,550	paleolithicum laat - bronsstijd vroeg	2 vuursteenafslagen

2.4 Historische geografie (KNA 3.2 LS03)

Op de kadastrale kaart uit 1811-1832 liggen drie tot vier gebouwen op de plek rond het plangebied (zie Figuur 4). Gezien de grootte van de gebouwen lijkt het om boerderijen te gaan. Op een topografische kaart van 1912 worden de boerderijen nog weergegeven. Op de hierop volgende kaart uit 1927 hebben ze tegelijk plaats gemaakt voor weiland (zie Figuur 5). Volgens de eigenaar van het land, de heer Lonsain, Boerstraat 6, ging het om twee boerderijen met bijgebouwen. In 1917 zijn ze door een brand allebei verloren gegaan, waarna ze elders zijn herbouwd. In het plangebied is de situatie uit 1927 tot tegenwoordig ongewijzigd gebleven.

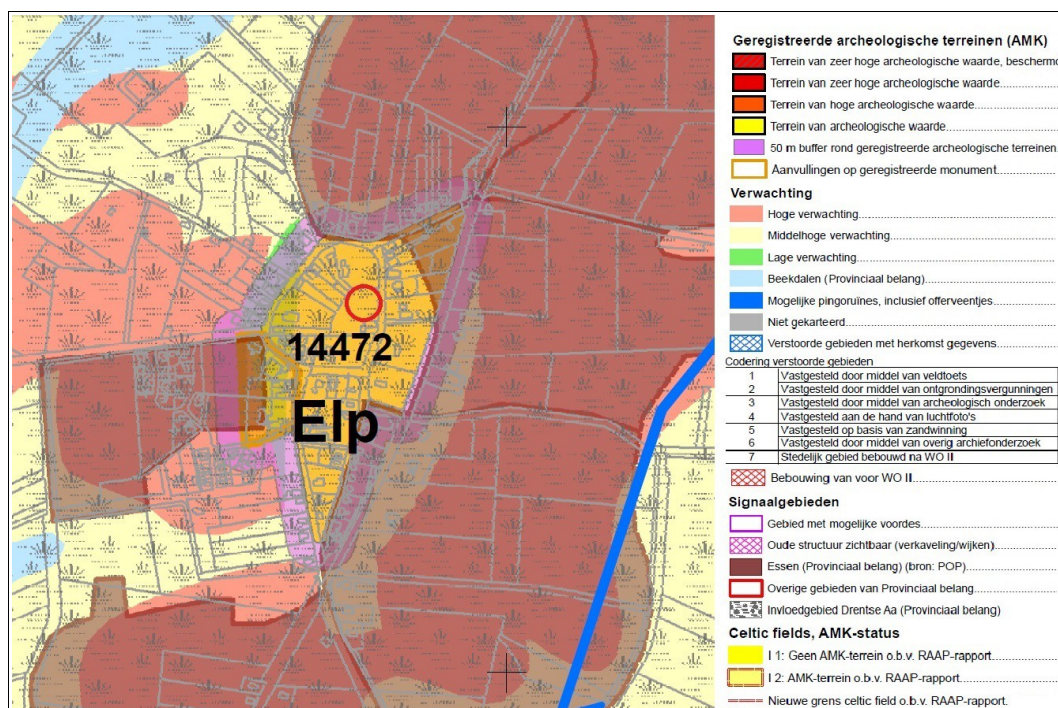
Figuur 4: Elp, Boerstraat: uitsnede van de kadastrale kaart 1811-1832. Het plangebied ligt in de cirkel.

Figuur 5: Elp, Boerstraat: uitsneden van topografische kaarten uit 1912 en 1927. Het plangebied ligt binnen de rode cirkel.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.2 LS05)

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Midden-Drenthe maakt het plangebied aan de Boerstraat deel uit van AMK-terrein 14472, oftewel de historische dorpskern van Elp. Hiervoor geldt als beleid dat bij plangebieden groter dan honderd vierkante meter archeologisch onderzoek vereist is.

Figuur 6: Elp, Boerstraat: uitsnede van de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Midden-Drenthe. Het plangebied ligt binnen de rode cirkel. Het maakt deel uit van AMK-terrein 14472.

Elp ligt op een glaciale rug in een gebied met hoge zwarte enkeerdgronden. Het plangebied aan de Boerstraat maakt deel uit van de historische dorpskern van Elp. De enige gemelde vondst uit deze dorpskern is van een middeleeuwse munt. Op kaarten uit 1811-1832, 1852 en 1912 worden ter plaatse van het plangebied enkele boerderijen weergegeven. Op kaarten vanaf 1927 worden deze boerderijen niet meer weergegeven.

Gezien de ligging op een rug lijkt het plangebied tijdens alle archeologische periodes voldoende droog te zijn geweest voor menselijke bewoning. Van menselijke activiteiten uit de steentijd kunnen bewerkt vuursteen en houtskool gevonden worden. Uit latere periodes kunnen onder meer scherven aardewerk, huttenleem en metalen voorwerpen aanwezig zijn. Uit de late middeleeuwen is mogelijk puin aanwezig. Als in het plangebied een plaggendek ligt, dan zal de top van eventueel aanwezige archeologische grondsporen liggen op de overgang van het natuurlijke zand naar dit bovenliggende dek. Sporen kunnen zijn aangetast door de bebouwing die tijdens de 19^e eeuw op het terrein stond. Het prehistorisch vlak is mogelijk verploegd.

Tabel 3: Elp, Boerstraat: specificatie archeologische verwachting.

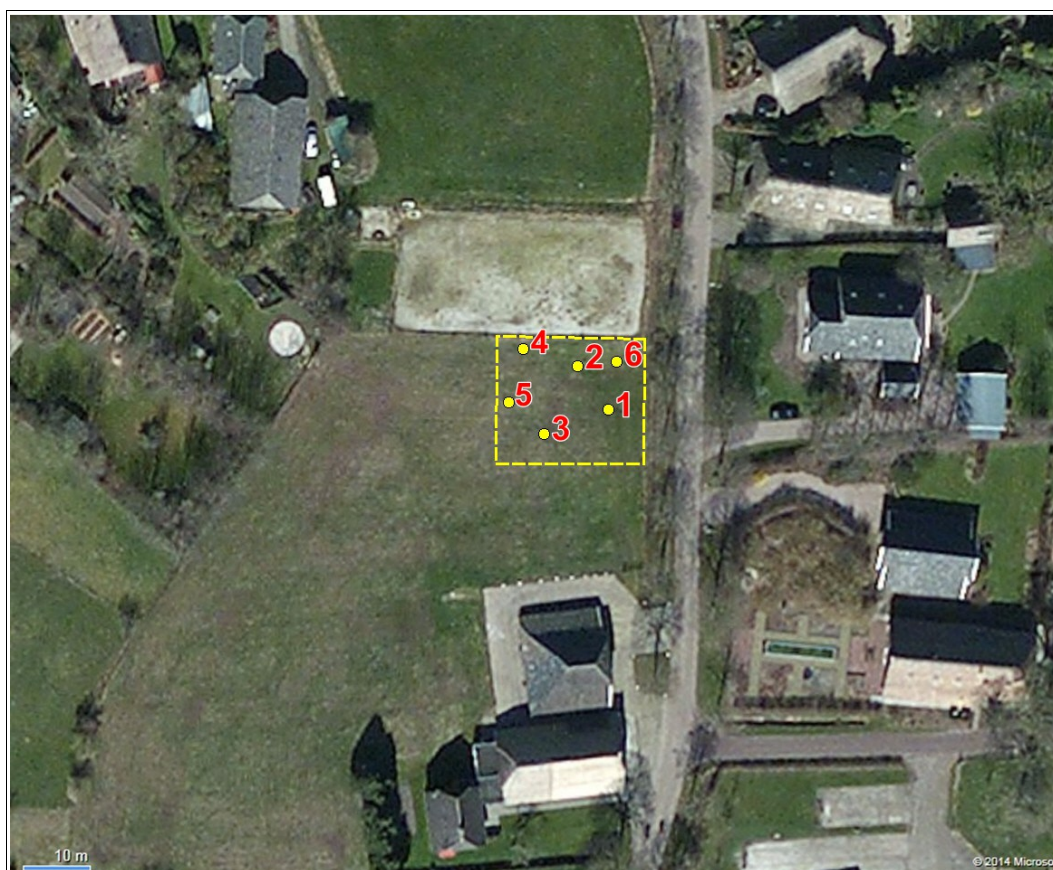
datering:	geen periodes uitgesloten
complex:	nederzetting
omvang:	onbekend
diepteligging:	mogelijk onder een plaggendek
locatie:	hele terrein
prospectiekenmerken:	bewerkt vuursteen, scherven aardewerk, puin
mogelijke verstoringen:	ploegen, bebouwing 19 ^e eeuw

3. Veldonderzoek

3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.2 VS01)

Het veldonderzoek is uitgevoerd op 16 januari 2014. Er zijn zes boringen verricht (zie Figuur 7). De gemiddelde boordichtheid bedraagt 120 boringen per hectare. De boringen zijn uitgevoerd met een edelmanboor van twaalf centimeter doorsnede. De opgeboorde monsters zijn onderzocht door ze laagsgewijs af te snijden in de boorkop. Ook is de opgeboorde grond nat gezeefd op een zeef met mazen van vier millimeter doorsnede.

De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. De resultaten van de boringen staan in de Appendix in de vorm van boorstaten en laagbeschrijvingen. Van de boringen zijn de RD-coördinaten bepaald met behulp van GPS. De hoogtes van de boringen zijn gemeten met behulp van een waterpas en gerelateerd aan het NAP met het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Op het terrein was geen kartering mogelijk in verband met de dichte grasbegroeiing (zie Figuur 2).

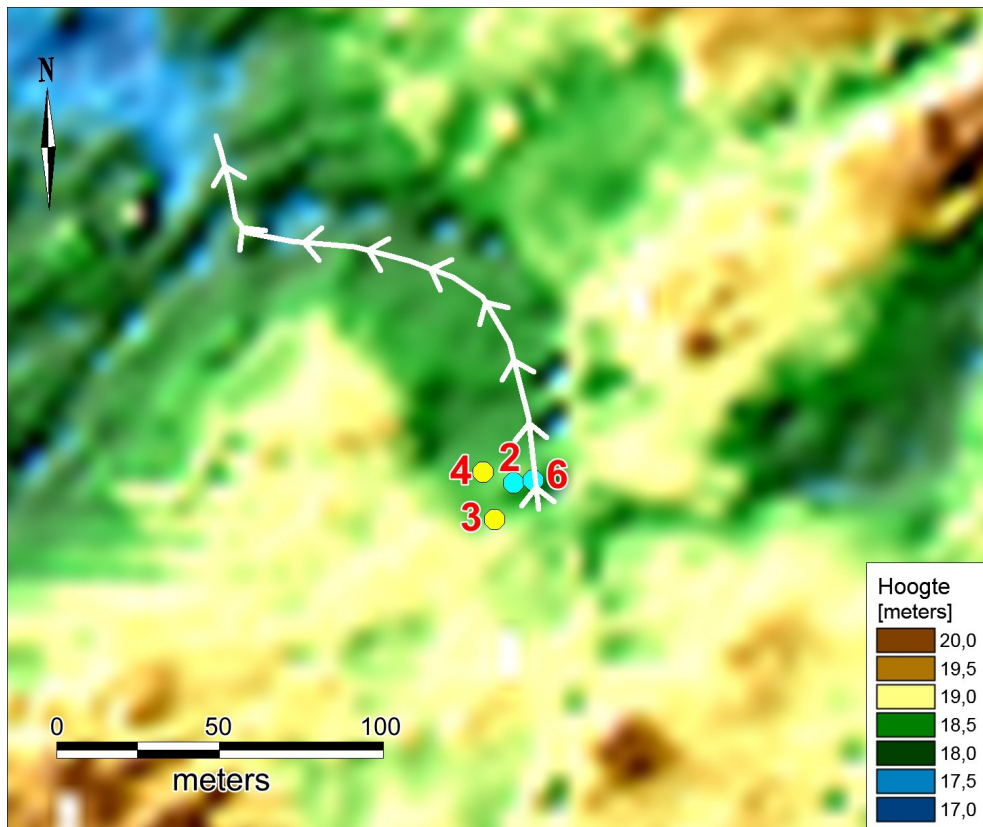

Figuur 7: Elp, Boerstraat: boorpuntenkaart. Het plangebied is geel omlijnd. De genummerde punten zijn de locaties van de zes boringen.

3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.2 VS02, VS03)

geologie en bodem

In de ondergrond van het plangebied aan de Boerstraat is keileem aangeboord. Dit is een grondmorene van het Scandinavische landijs uit de voorlaatste ijstijd. De top van de keileem ligt op ruim een meter beneden maaiveld. Bij boringen 4 en 6 is de keileem cryoturbaat vermengd met zand. Bij boringen 2, 3 en 5 is niet tot in de keileem geboord. Deze boringen eindigen in op de keileem liggend dekzand dat is afgezet door de wind tijdens de laatste ijstijd. Toen heeft het Scandinavische landijs Nederland niet gehaald. In plaats daarvan kende ons land tijdens de koudste fases een poolwoestijn waarin grootschalige zandverstuivingen optraden. Het onderste deel van het dekzand is matig lemig en gelaagd. Dit wordt ook wel 'oud dekzand' genoemd. Bij boring 3 ligt hierop een pakket leemarm, goed gesorteerd, matig fijn zand dat 'jong dekzand' wordt genoemd. Dit zand is afgezet tijdens de laatste koude, droge fase van de laatste ijstijd en heeft daarbij een dekzandkop gevormd.

Figuur 8: Elp, Boerstraat: hoogtekaart met aangepaste legenda en schaal ten opzichte van de hoogtekaart in Figuur 3. Bij de twee blauw gekleurde boringen (2 en 6) is een beekafzetting aanwezig. De blauwe lijn geeft weer hoe de beek mogelijk gelopen heeft. Bij de twee geel gekleurde boringen (3 en 4) ligt geen beeksediment maar een dekzandkop. Boringen 1 en 5 zijn niet weergegeven, omdat deze niet te duiden zijn.

Bij boringen 2 en 6 in het noordoosten van het plangebied is een laag zandig veen aanwezig met diktes van 20 en 35 centimeter. Het venige materiaal bestaat onder meer uit takjes en bladeren. De zandige bijmenging is witgrijs. Het betreft de afzetting van een kleine beek. Deze lijkt gezien de hoogtekaart door het oostelijke deel van het terrein te hebben gelopen in noordelijke richting. De beek zal met de Boerstraat westwaarts zijn gebogen en vervolgens ter hoogte van de Schapendrift verder noordwestwaarts zijn gegaan (zie Figuur 8). Waarschijnlijk is de Boerstraat langs deze beek aangelegd. Door de aanwezigheid van zowel een dekzandkop als een beek, kende het plangebied van nature een reliëf met een hoogteverschil van circa één meter.

Bij boring 4 is het onderste deel van de inspoelingshorizont (BC) van een podzolbodem aangetroffen. Bij boring 3 heeft het zand van nature nog hoger gelegen waardoor daar naar verwachting een goed ontwikkelde podzolbodem heeft gezeten. De bodem is er echter tot in het onderliggende gele zand (C-horizont) verstoord. Boring 5, die eveneens in de westelijke helft van het plangebied ligt, is niet met zekerheid te duiden. Daar lijkt een sloot of greppel te hebben gelegen die is gedempt. Op de natuurlijke inspoelingslaag van boring 4 ligt een lichtere, vale, bruinigrijze, homogene zandlaag. Deze laag is ook aangetroffen bij boringen 2 en 6 op het daar aanwezige beeksediment. De laag is geïnterpreteerd als een uitgeputte akkerlaag. Boven deze laag ligt de moderne bouwvoor die veel donkerder is. De twee akkerlagen vormen samen een cultuurdek. De grote dikte hiervan is mogelijk het gevolg van plaggenbemesting. Een andere mogelijkheid is dat in de loop der jaren grond van een aangelegen akker in het kleine dal van de beek terecht kwam, wat uiteindelijk tot demping van dit dal geleid heeft. In plaats hiervan zal men de tegenwoordige sloot langs de Boerstraat hebben gegraven voor de afvoer van regenwater. Bij boring 1 is de bodem verstoord tot in de keileem op 1,2 meter diepte. Mogelijk is deze verstoring geassocieerd met de voormalige bebouwing (zie Paragraaf 2.4).

Figuur 9: Elp, Boerstraat: monster boring 4 van 85 tot 95 centimeter. In de rechterhelft van de boorkop zit het onderste deel van de natuurlijke inspoelingshorizont (BC) van een podzolbodem. In de linkerhelft zit een vale grijsbruine laag die waarschijnlijk van een akkerlaag is.

archeologie

De dekzandkop in de westelijke helft van het plangebied lijkt een geschikte vestigingsplek te zijn geweest voor mensen tijdens alle archeologische periodes. Echter de bodem is er sterk verstoord, waardoor eventuele archeologische grondsporen er sterk zullen zijn aangetast. Het oostelijke deel van het plangebied is door aanwezigheid van een beek ongeschikt voor menselijke bewoning of begraving. In het veen aldaar kan wel afval aanwezig zijn van mensen die vlakbij woonden. Dit is echter lastig op te sporen met een booronderzoek. De enige mogelijke indicator is een brokje houtskool in de veenlaag bij boring 2. Verder zijn bij boring 4 twee scherven geglaazuurd, roodbakend aardewerk van één centimeter gevonden. Deze zijn maximaal enkele honderden jaren oud en worden daarom niet bewaard of gedeponereerd. Het onderzoek heeft geen vondsten opgeleverd die eenduidig gedateerd kunnen worden in de middeleeuwen of eerdere archeologische periodes. De zeefresiduen van de boringen bestonden vooral uit grind met enige bijmenging van baksteen dat geassocieerd lijkt met de voormalige boerderijen (zie Paragraaf 2.4).

4. Conclusies en advies

belangrijkste resultaten

Elp ligt op een glaciale rug. Het plangebied aan de Boerstraat ligt binnen de historische dorpskern, een terrein van hoge archeologische waarde. Binnen vijfhonderd meter omtrek is één vondst gemeld: een laat-middeleeuwse munt. In het westelijke deel van het plangebied ligt een dekzandkop. De bodem is er sterk verstoord. Door het oostelijke deel heeft een beek gelopen. Hiervan is een veenlaag bewaard gebleven. Het onderzoek heeft geen indicatoren opgeleverd die eenduidig gedateerd kunnen worden in de middeleeuwen of daarvoor.

archeologisch verwachtingsmodel

Het archeologisch verwachtingsmodel zoals geformuleerd in Paragraaf 2.5 kan worden aangepast. Voor menselijke bewoning lijkt de dekzandkop in het westen van het plangebied geschikt te zijn geweest. Echter eventuele archeologische grondsporen van menselijke bewoning zullen gezien de staat van de bodem sterk zijn aangetast. In de veenlaag in het oostelijke deel van het plangebied kan bewoningsafval bewaard gebleven zijn. Echter dit is lastig op te sporen en het booronderzoek heeft geen duidelijke aanwijzingen voor dergelijk afval gevonden. Daarom kan de archeologische verwachting voor het plangebied naar beneden toe worden bijgesteld.

advies

Aangezien de dekzandkop een sterk verstoorde bodem heeft en aangezien het onderzoek geen indicatoren heeft opgeleverd die eenduidig gedateerd kunnen worden in de middeleeuwen of eerdere periodes, adviseren wij om op het terrein geen nader archeologisch onderzoek te ondernemen. Als tijdens toekomstig graafwerk onverhoopt toch archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dan dient hiervan direct melding te worden gemaakt conform de Monumentenwet 1988, artikel 53. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Midden-Drenthe en bij de provinciaal archeoloog, dr. W.A.B. van der Sanden, Westerbrink 1, 9405 BJ, Assen, 0592-365220, 06-22662601, w.vandersanden@drenthe.nl.

Gebruikte bronnen

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geoinformatie en ICT.

Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. Archeologie Leidraad 3. J.H.A. Bosch, 7 maart 2005.

Archeologische Verwachtings- en Beleidskaart Midden-Drenthe. J. Tolsma & M. Marinelli. Oranjewoud, maart 2012.

Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Blad 17 West Emmen. Stichting voor Bodemkartering. Wageningen, 1978.

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].

Franse Kaarten van Drenthe en de Noordelijke Kust, 1811-1813. H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers. Groningen, 2001.

Geologische Kaart van Nederland. Blad 17 West, Emmen. Rijks Geologische Dienst. Haarlem, 1990.

Grote Historische Atlas van Nederland 1:50.000. 2 Noord Nederland 1851-1855. Wolters Noordhoff Atlasproducties, 1990

Huguenin, de Atlas van. Militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829. H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers. Groningen/Veendam, 2005.

Kaarten van Drenthe 1500-1900. Heveskes Uitgevers, H.J. Versfelt. Groningen / Veendam, 2004.

Kadata via www.kadaster.nl

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 3.2. www.SIKB.nl. Centraal College van Deskundigen Archeologie, mei 2010.

Appendix

Elp, Boerstraat

- Archeologische periodes
- Archeologische kaart
- Boorstaten
- Laagbeschrijvingen boringen volgens
Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

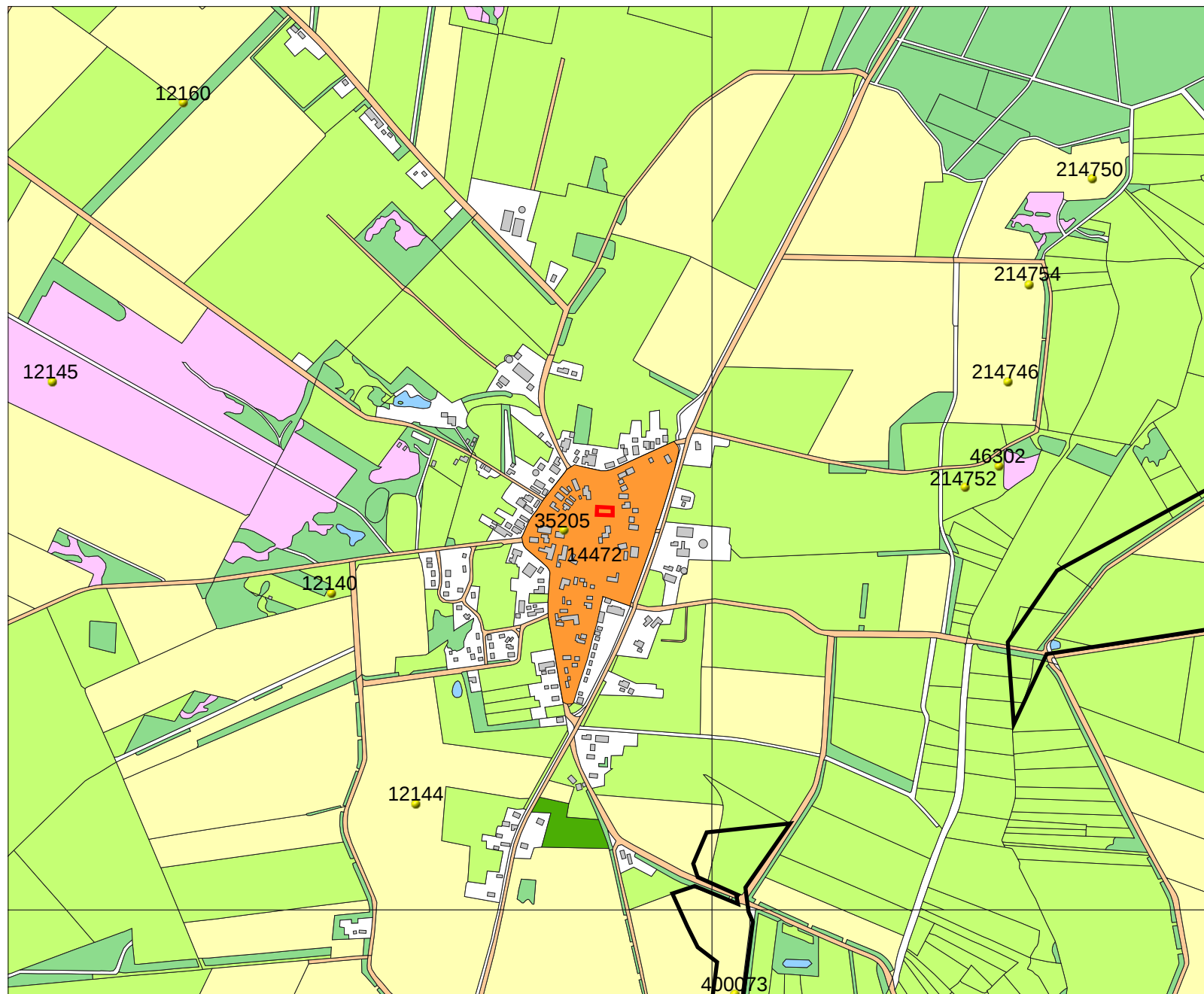
Archeologische periodes

paleolithicum:		ijzertijd:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP		
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	romeinse tijd:	
		romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
mesolithicum:		romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
		romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
neolithicum:		romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC		
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	middeleeuwen:	
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
		middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
bronstijd:		middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC		
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	nieuwe tijd:	
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC	nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC	nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
		nieuwe tijd C:	1.850 – heden

Appendix Elp, Boerstraat: Archeologische Kaart

Archeologische waarden volgens ARCHIS

241199 / 545888

238335 / 543548

Legenda

- ONDERZOEKSMELDINGEN
 - VONDSTMELDINGEN
 - WAARNEMINGEN
 - HUIZEN
- MONUMENTEN**
- archeologische waarde
 - hoge archeologische waarde
 - zeer hoge archeologische waarde
 - zeer hoge arch waarde, beschermd
- TOP10 ((c)TDN)**
- bebouwd gebied
 - doorgaande wegen
 - bos
 - bouwland
 - weiland
 - boomgaard/kwekerij
 - heide
 - zand
 - begraafplaats
 - water
 - overig bodemgebruik
- PLANGEBIED

0 500 m

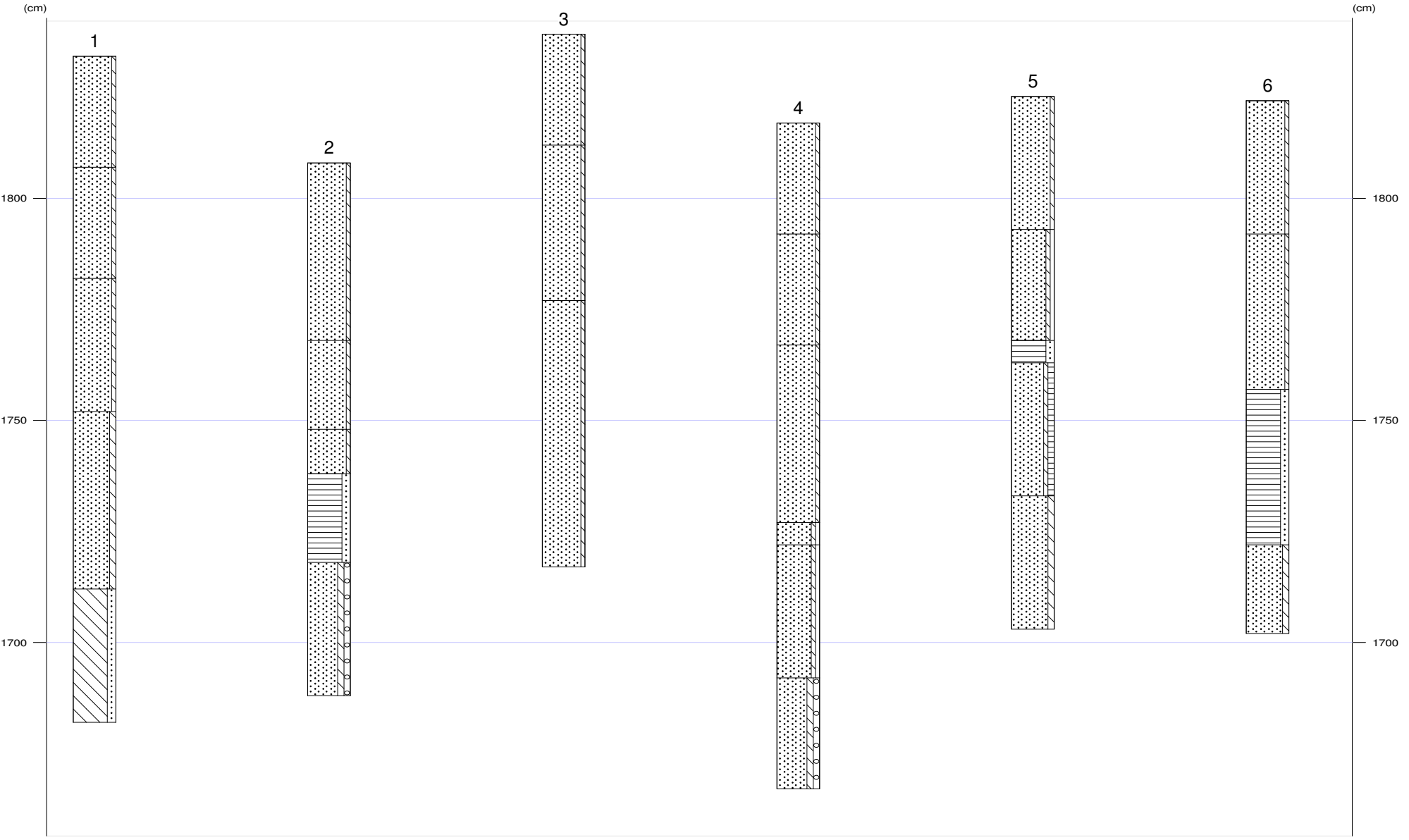

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Appendix Elp, Boerstraat: Boorstaten

Appendix Elp, Boerstraat: Laagbeschrijvingen

1

X-coördinaat (m) : 239758
Y-coördinaat (m) : 544693
Maaiveld (cm) : 1832

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 25	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
25 - 50	zand zwak siltig, mix, vergraven, Opm.: Brokken bouwvoor en geel zand
50 - 80	zand zwak siltig, 2,5y3/2, vergraven
80 - 120	zand matig siltig, mix, vergraven, Opm.: Brokken keileem
120 - 150	leem sterk zandig, 5gy4/1, keileem, Opm.: Cryoturbaat gemengd met zand

2

X-coördinaat (m) : 239753
Y-coördinaat (m) : 544700
Maaiveld (cm) : 1808

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 40	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor, Opm.: Onderin brokken geel zand
40 - 60	zand zwak siltig, 10yr4/2, homogeen, Opm.: Plaggenlaag?
60 - 70	zand zwak siltig, 2,5y5/3
70 - 90	veen sterk zandig, 10yr3/2, Opm.: Gelaagd, Beeksediment
90 - 120	zand matig siltig, matig grindig, 2,5y5/3, Opm.: Oud dekzand

3

X-coördinaat (m) : 239748
Y-coördinaat (m) : 544689
Maaiveld (cm) : 1837

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 25	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
25 - 60	zand zwak siltig, mix, vergraven
60 - 120	zand zwak siltig, 10yr6/4, C-horizont, Opm.: Jong dekzand

4

X-coördinaat (m) : 239744
Y-coördinaat (m) : 544704
Maaiveld (cm) : 1817

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 25	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
25 - 50	zand zwak siltig, mix, vergraven, Opm.: Veenbrokken
50 - 90	zand zwak siltig, 10yr5/2, Opm.: Plaggenlaag?
90 - 95	zand zwak siltig, zwak grindig, 10yr3/4, BC-horizont
95 - 125	zand zwak siltig, zwak grindig, 10yr4/4
125 - 150	zand matig siltig, matig grindig, 10yr6/3, Opm.: Cryoturbaat gemengd met brokken keileem

5

X-coördinaat (m) : 239742
Y-coördinaat (m) : 544694
Maaiveld (cm) : 1823

Appendix Elp, Boerstraat: Laagbeschrijvingen

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 30	zand	zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
30 - 55	zand	zwak siltig, zwak grindig, mix, Opm.: Keileembrokken
55 - 60	veen	sterk zandig, 2,5y2/2, basis scherp
60 - 90	zand	zwak siltig, matig humeus, 10yr2/3, basis scherp, Opm.: Humeuze banen
90 - 120	zand	matig siltig, 10yr6/4, C-horizont, Opm.: Oud dekzand

6

X-coördinaat (m) : 239759

Y-coördinaat (m) : 544701

Maaiveld (cm) : 1822

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 30	zand	zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
30 - 65	zand	zwak siltig, 10yr5/2
65 - 100	veen	sterk zandig, 10yr3/2, Opm.: Onderin sterk zandig, Beeksediment
100 - 120	zand	matig siltig, 5gy4/1, Opm.: Cryoturbaat gemengd met keileembrokken